

Stały kontakt
z doradcą
prawnym?

Alerty prawne i podatkowe DZP.

CO DLA PRZEDSIĘBIORCÓW OZNACZA NOWA USTAWA O JAWNOŚCI ŻYCIA PUBLICZNEGO?

Zakończyły się konsultacje publiczne **projektu ustawy o jawności życia publicznego** opracowanego przez Koordynatora służb specjalnych - Mariusza Kamińskiego. Ustawa zobowiązuje **wszystkich średnich i dużych przedsiębiorców – tj. wszystkich przedsiębiorców zatrudniających co najmniej 50 osób lub realizujących obrót większy niż 10 mln EUR - do wprowadzenia i stosowania skutecznych wewnętrznych procedur antykorupcyjnych.**

Planowaną datą **wejścia w życie nowych przepisów jest 1 marca 2018 r.**

Z punktu widzenia prowadzonej przez Państwa działalności projektowane zmiany oznaczają konieczność:

- wdrożenia lub co najmniej dostosowania posiadanych wewnętrznych rozwiązań antykorupcyjnych do nowych wymogów oraz zapewnienia systemu kontroli umożliwiającej udowodnienie ich realnego stosowania i skuteczności;
- wprowadzenia systemu regularnych szkoleń dla pracowników i współpracowników dotyczących zasad i procedur antykorupcyjnych;
- okresowego sprawdzania funkcjonowania wprowadzonych rozwiązań antykorupcyjnych pod kątem ich efektywności, w tym do wprowadzenia odpowiedniego sposobu dokumentowania stosowania tych rozwiązań (odpowiednie procesy audytowe i kontrolingowe) – na wypadek zarzutu ich nieskuteczności lub pozorności (np. powołanie wewnętrznych kolegialnych organów do ich stosowania, jak komitety *compliance*/rady zgodności);
- wprowadzenia efektywnego systemu wewnętrznego informowania o nieprawidłowościach przez pracowników, współpracowników i kontrahentów (*whistleblowing system*) oraz procedur regulujących prowadzenie postępowań wyjaśniających na bazie otrzymanych zgłoszeń;
- wprowadzenia systemu weryfikacji kontrahentów pod kątem ich wiarygodności i rzetelności;
- weryfikacji obowiązujących kontraktów oraz wzorców umów pod kątem ich zgodności z wymogami nowej regulacji (w szczególności wprowadzenia klauzul antykorupcyjnych);
- ustalenia właściwych standardów komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej;
- przygotowania organizacji oraz przeszkolenia pracowników na wypadek kontroli CBA (np. przeprowadzenie symulacji kontroli).

KARY FINANSOWE ZA NIEDOSTOSOWANIE DO USTAWY

Naruszenie obowiązku wprowadzenia i stosowania wewnętrznych procedur antykorupcyjnych będzie się wiązało z **ryzykiem przeprowadzenia kontroli CBA, nałożenia kary finansowej do 10 mln zł i objęcia 5-letnim zakazem ubiegania się o zamówienia publiczne**. Ze wszczęciem kontroli CBA oraz wymierzeniem przewidzianych w ustawie sankcji łączyć się będzie również **ryzyko reputacyjne**.

Kary będą wymierzane w drodze decyzji Prezesa UOKiK wydawanej na wniosek Szefa CBA, jeżeli przeprowadzona w przedsiębiorstwie **kontrola CBA wykaże, że wewnętrzne procedury antykorupcyjne nie były stosowane albo były nieskuteczne lub pozorne**. Jednocześnie do wszczęcia kontroli CBA u przedsiębiorcy wystarczy, że osobie działającej na rzecz lub w imieniu tego przedsiębiorcy zostanie postawiony zarzut popełnienia przestępstwa korupcyjnego – niezależnie od ostatecznego efektu postępowania karnego.

Wprowadzenie skutecznych polityk antykorupcyjnych będzie niezwykle istotne – szybka reakcja na nieprawidłowości może uchronić przedsiębiorcę przed odpowiedzialnością wynikającą z ustawy. Projekt przewiduje, że Szef CBA będzie mógł odstąpić od skierowania wniosku o ukaranie, jeżeli postępowanie w sprawie danego czynu korupcyjnego zostało już wszczęte na podstawie wcześniejszego zawiadomienia złożonego przez przedsiębiorcę. Stosowanie efektywnych rozwiązań służących zapobieganiu korupcji może również pozwolić na obniżenie wysokości nakładanych sankcji.

OCHRONA PROKURATORSKA DLA SYGNALISTÓW

Projekt przewiduje objęcie ochroną prokuratorską tzw. sygnalistów, czyli osób zgłaszających organom ścigania informacje o podejrzeniu popełnienia przez pracodawcę lub kontrahenta przestępstwa korupcyjnego. Dla przedsiębiorców oznacza to istotne ryzyko reputacyjne, nawet jeśli przekazane przez sygnalistę informacje okażą się nieprawdziwe.

Status sygnalisty ma być nadawany przez prokuratora, za zgodą osoby zgłaszającej. Warunkiem udzielenia ochrony będzie zgłoszenie **wiarygodnych informacji o podejrzeniu popełnienia przestępstwa** m.in: sprzedajności, przekupstwa, płatnej protekcji, oszustwa, fałszowania faktur ze znaczną kwotą należności, prania brudnych pieniędzy i nierzetelnej dokumentacji.

Status sygnalisty będzie mógł uzyskać m.in. pracownik, osoba współpracująca w ramach umowy zlecenia czy innej cywilnoprawnej, przedsiębiorca będący w stosunku umownym z podmiotem, o którego działalności informuje.

O nadaniu statusu sygnalisty prokurator będzie informował pracodawcę lub podmiot, którego dotyczą zgłaszane informacje.

Nadanie statusu sygnalisty wiąże się z **objęciem takiej osoby szczególnym reżimem ochronnym**, polegającym m.in. na:

- zakazie rozwiązania z nią umowy (nie dotyczy rozwiązania za porozumieniem stron) lub zmiany warunków tej umowy na mniej korzystne (w szczególności w zakresie wysokości wynagrodzenia, miejsca lub czasu pracy)
 - przez okres roku od daty umorzenia postępowania albo zakończenia postępowania karnego wszczętego przeciwko sprawcy przestępstwa prawomocnym orzeczeniem,
 - bez zgody prokuratora wyrażanej na wniosek pracodawcy lub kontrahenta sygnalisty.

Jeśli są Państwo zainteresowani uzyskaniem dodatkowych informacji na temat projektu ustawy albo szczegółowym omówieniem wpływu, jaki jej wejście w życie może wywrzeć na prowadzoną przez Państwa działalność, prosimy o kontakt.

INNE PROJEKTOWANE ZMIANY: KONFLIKT INTERESÓW, NOWA REGULACJA LOBBINGU, DOSTĘP DO INFORMACJI PUBLICZNEJ

Projekt ustawy wprowadza również szereg zmian dotyczących regulacji działalności lobbingsowej, dostępu do informacji publicznej oraz ograniczeń w prowadzeniu działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne.

Do najważniejszych zmian w tym zakresie należą:

- zdefiniowanie konfliktu interesów jako wykonywania przez osoby pełniące funkcje publiczne zajęć, które mogłyby wywołać podejrzenie o stronniczość lub występowania w interesie podmiotu, w którym osoby te nie pełnią funkcji publicznej,
- nowa, szeroka definicja lobbingu, zgodnie z którą jest to każde działanie zmierzające do wywarcia wpływu na podjęcie przez organ władzy publicznej rozstrzygnięć w określonym kierunku,
- zobowiązanie jednostek sektora finansów publicznych, przedsiębiorstw państwowych, spółdzielni mieszkaniowych, instytutów badawczych oraz spółek z udziałem Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego do prowadzenia dostępnego publicznie rejestru umów cywilnoprawnych, których wykonywanie wiąże się z wydatkowaniem środków publicznych.

EKSPERCI ZESPOŁU COMPLIANCE KANCELARII DZP

dr Anna Partyka-Opiela
Senior Associate
Szef Zespołu Compliance
anna.partyka-opiela@dzp.pl
+48 661 363 505

Anna Hlebicka-Józefowicz
Associate
anna.hlebicka-jozefowicz@dzp.pl
+48 571 207 060